

Geachte heer/mevrouw,

Uw dokter heeft u een botdensitometrie (soms ook DXA genoemd) voorgeschreven.

Algemene informatie:

Bij botdensitometrie worden **röntgenstralen (X-stralen)** gebruikt om de **sterkte van uw skelet** en eventueel uw lichaamssamenstelling (spier- en vetweefsel) te beoordelen. Dit onderzoek is bedoeld om osteoporose op te sporen: een ziekte gekenmerkt door een afname van de stevigheid van de botten waardoor het risico op botbreuken toeneemt.

Röntgenstralen zijn elektromagnetische golven met een hoge energie die botsen met nabijgelegen atomen en de vorming van ionen veroorzaken, vandaar de naam "ioniserende stralen".

Ioniserende straling is overal aanwezig, onder andere in de vorm van kosmische straling van de zon en straling van radon, een gas dat van nature in de bodem aanwezig is.

De meeteenheid voor blootstelling aan ioniserende straling wordt de Sievert (Sv) genoemd. Meestal wordt de blootstelling uitgedrukt in duizendsten van Sv (milliSv), of zelfs miljoenen van Sv (microSv). **In België bedraagt de dosis natuurlijke ioniserende straling die een persoon per dag ontvangt ongeveer 6-7 microSv.** Wanneer we met het vliegtuig reizen of in de bergen verblijven, neemt de blootstelling aan ioniserende straling toe.

In zeer hoge dosissen is ioniserende straling gevaarlijk voor de gezondheid en kan zij ernstige ziekten veroorzaken, waaronder kanker, geboortefwijkingen en genetische mutaties. **Bij de zeer lage dosissen die bij medische beeldvorming worden gebruikt, zijn nooit schadelijke gevolgen voor de gezondheid aangetoond. De gezondheidsrisico's zijn nagenoeg nul.**

De dosis die tijdens een botdensitometrie wordt ontvangen, komt overeen met ongeveer 2-3 dagen natuurlijke bestraling. Ter vergelijking: de dosis die wordt ontvangen bij een röntgenfoto van de tandarts komt overeen met minder dan 1 dag natuurlijke straling, die van een röntgenfoto van de longen (slechts 1 opname) met 6 dagen en die van een scan van de lumbale wervelkolom met bijna 3 jaar.

Het risico is evenwel **cumulatief** en neemt toe met het aantal blootstellingen, vooral als die elkaar snel opvolgen. **Om onnodige herhaling van onderzoeken te voorkomen, dient u uw arts op de hoogte te brengen van recente onderzoeken.**

Verloop van het onderzoek :

Het onderzoek vereist geen speciale voorbereiding. U moet echter **vermijden een afspraak te maken in de eerste dagen na een röntgenonderzoek met toediening van een product** (2 dagen na intraveneus contrast (bv. een CT-scan), 1 week na een onderzoek van het spijsverteringskanaal) of na een onderzoek of behandeling in de nucleaire geneeskunde. **Vergeet dit niet te vermelden wanneer u uw afspraak maakt.**

Wanneer u op de afdeling aankomt, wordt u begroet door het secretariaat aan wie u uw voorschrift voor het onderzoek overhandigt. **Opgepast: zonder aanvraag van uw arts kan het onderzoek niet worden uitgevoerd!**

Bij uw inschrijving zal de secretaresse u een document overhandigen met een internetlink en de codes die toegang tot de beelden en het verslag van het onderzoek geven.

Vervolgens wordt u meegenomen door een technoloog van de afdeling, die uw onderzoek zal verrichten.

U zal de kleren moeten verwijderen die metalen onderdelen bevatten. Een ziekenhuishemd zal dan voorzien worden.

Het onderzoek is niet pijnlijk. U ligt op een tafel en het apparaat, de botdensitometer, wordt op een afstand boven u geplaatst. De technoloog zal u een paar vragen stellen over uw medische voorgeschiedenis voordat het onderzoek begint. Afhankelijk van uw leeftijd en het verzoek van uw arts, zal het aantal foto's variëren tussen 2 en 6. De duur van het onderzoek zal variëren tussen 15 en 30 minuten.

Na het onderzoek analyseert de technoloog de beelden en brengt ze naar de dienstdoende arts. Tenzij u dat niet wenst, komt u vervolgens op consultatie bij de arts die u de uitslag van het onderzoek zal meedelen. Hij zal ook nagaan of uw onderzoek door het RIZIV kan worden vergoed (**onder bepaalde specifieke voorwaarden en eens in de 5 jaar**). De arts zal het secretariaat inlichten of u in aanmerking komt voor de vergoeding.

De aanvullende verzekering van **bepaalde mutualiteiten** draagt soms ook **gedeeltelijk** bij in de kosten van het onderzoek. In dat geval ontvangt u een document dat door de arts tijdens de raadpleging is ingevuld en dat u naar uw ziekenfonds moet opsturen.

De beelden worden door de artsen van de afdeling geanalyseerd en het verslag gemaakt. De resultaten worden door het secretariaat naar uw behandelend arts gestuurd (meestal via internet door middel van een beveiligde link) enkele dagen na het onderzoek. Aarzel niet om de contactgegevens van uw huisarts aan het secretariaat mee te delen en/of te vragen om hem/haar desgewenst een exemplaar van het protocol toe te zenden.

Belangrijke opmerkingen:

Breng geen jonge kinderen mee als u persoonlijk een onderzoek moet ondergaan, noch broers en zussen als het onderzoek voor een van uw kinderen is aangevraagd: de dienst is niet aangepast aan de opvang van kinderen.

Indien u zwanger bent of zwanger zou kunnen zijn, gelieve ons dit te melden wanneer u op de afdeling aankomt. In geval van mogelijke zwangerschap, zelfs als u niet zeker bent, wordt het onderzoek uitgesteld of geannuleerd.

Als u hulp nodig hebt bij het onderzoek, mag u zich **eventueel** door **één** persoon laten vergezellen. **Breng indien mogelijk geen minderjarige persoon of (mogelijks) zwangere vrouw mee naar de afdeling.** In de meeste gevallen zal de persoon die u vergezelt niet met u meegaan naar de onderzoekskamer en zal u worden geholpen door het personeel van de dienst. Als het echt nodig is, mag de persoon die u vergezelt tijdens het onderzoek bij u blijven, nadat hij van het personeel van de dienst uitleg heeft gekregen over de voorzorgsmaatregelen die moeten worden genomen om onnodige blootstelling aan ioniserende straling te voorkomen.

Mocht u na het lezen van dit document nog vragen hebben, aarzel dan niet om deze te stellen aan de artsen of technologen die u graag te woord zullen staan.

Dank voor uw vertrouwen.

De Afdeling Nucleaire Geneeskunde van het Brugmann Universitair Ziekenhuis.

Redactie:

Pr A.-S. Hambÿe, diensthoofd Nucleaire Geneeskunde, UVC-Brugmann.
Maart 2020
Herziening: mei 2024

Validatie:

Dr Sc. P. Froment, erkende deskundige in de radioprotectie
Datum :
Handtekening :

Dr Sc. P. Wanet, erkende deskundige in de medische stralingsfysica.
Datum 30/3/2021

Handtekening:

